མིདམངསཉིནརེའིཚགསཔར རྒྱལསྤྱིའིགསརའགྱུར ལོའིཟླ ཚེསཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་རི་ནེ་ཝ་ནས་ཟླ་11ཚེས་
6ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།སུའེ་ཙེར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་་
རི་ནེ་ཝར།ཀྲུང་གོས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་འགྲོ་བ་་་་་་་་
མིའི་ཐོབ་ཐང་ལས་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རེས་སྐོར་གསུམ་་་་་
པའི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གྲོས་ཞིབ་ནང་་་
ཞུགས་པ་དང་། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་་་་་་་་་
ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་150ཡིས་གཏམ་བཤད་སྤེལ་བ་རེད།
ཕྱི་འབྲེལ་པུའི་པུའུ་ཀྲང་གཞོན་པ་ལེ་ཡུས་ཁྲེང་གིས་སྲིད་་་་་་་
གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པའི་སྣེ་ཁྲིད་དེ་ཚོགས་འདུར་་་་་་་་་་་་
ཞུགས་པ་དང་། རི་ནེ་ཝར་རྒྱུན་སྡོད་སྐུ་ཚབ་ཡུས་ཅན་ཧྭ་་་་་
དང་ཕྱི་འབྲེལ་པུའི་པུའུ་ཀྲང་གི་ལས་རོགས་ཀྲང་ཅུན་་་་་་་་་་་་
ཚོགས་འདུར་ཞུགས་པ་རེད།ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་་་་་་་་་་
ཁྲིམས་ཁང་དང་།འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་པུའུ།སྤྱི་བདེ་
པུའུ། ཁྲིམས་འཛིན་པུའུ།རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་གསར་
འགྱུར་གཞུང་དོན་ཁང་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པ་དང་།
ཤིན་ཅང་དང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས།ཤང་ཀང་དང་ཨའོ་་་་་
མོན་དམིགས་བསལ་སྲིད་འཛིན་ཁུལ་བཅས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་གྲོས་
ཞིབ་ནང་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
ལེ་ཡུས་ཁྲེང་གིས“ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་འགྲོ་་་་་
བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་ཐོག་བསྐྱོད་དེ།
ཀྲུང་གོའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བྱ་གཞག་གི་ལེའུ་གསར་་་་་་་
པར་རྩོམ”ཞེས་འགོ་བརྗོད་དུ་འཁོད་པའི་བཞེད་དོན་གཙོ་་་
བོའི་གཏམ་བཤད་སྤེལ་ཏེ།ཀྲུང་གོར་ཐོབ་པའི་འཕེལ་རྒྱས་
ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་མ་ཟད།
ད་དུང་བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་་་་་་་
ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོགཀྲུང་གོས་འཐུས་སྒོ་ཚང་་
བའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འགན་ལེན་གྱི་མ་ལག་བསྐྲུན་་་་་་་
ཟིན་པ་དང་མི་དམངས་རང་ཁྱིམ་རང་བདག་བྱེད་པའི་་་་་་་་
ལམ་ལུགས་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་བས།འགྲོ་བ་་་་
མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་བྱ་གཞག་གོང་འཕེལ་འགྲོ་མྱུར་ཤོས་ཀྱི་་་་་་་
རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།ཀྲུང་གོའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་་་་་་་
ཐང་གི་བྱ་གཞག་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐོབ་དོན་ནི།

གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་འཚམ་པའི་འཕེལ་་་་་་་་
རྒྱས་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་ཐོག་བསྐྱོད་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་དང་།མི་་་་
དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་བློ་མཐའ་
འཁྱོངས།འཕེལ་རྒྱས་ཁྲོད་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་སྐུལ་་་་་
འདེད་དང་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས།ཕྱོགས་་་་་་་་་་
ཡོངས་ནས་ཁྲིམས་ལྟར་རྒྱལ་སྐྱོང་གི་གཞི་རྩའི་མཛད་ཇུས་་་་་
མཐའ་འཁྱོངས།སྒྱུར་བཅོས་སྒོ་དབྱེའི་ཁྲོད་འགྲོ་བ་མིའི་་་་་་
ཐོབ་ཐང་འགན་ལེན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་མཐའ་་་་་་་་་་་་་
འཁྱོངས་བཅས་བྱས་པས་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་འགྲོ་
བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་འདུ་ཤེས་དང་ལག་ལེན་གྲུབ་ཡོད་ཅེས་་་
ནན་བཤད་གནང་བ་རེད།
གྲོས་ཞིབ་བྱེད་རིང་།ཨུ་རུ་སུ་དང་།ལྷོ་ཨ་ཧྥེ་རི་ཁ།
ཕ་ཁི་སི་ཐན།ཁུ་པ།ཁམ་ཕུ་ཁྲེ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་120ལྷག་
ཙམ་གྱིས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ངང་གཏམ་བཤད་སྤེལ་་
ཏེ།ཀྲུང་གོས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་བྱ་གཞག་ལ་སྐུལ་་་་་་
འདེད་གཏོང་བ་དང་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཐད་གྲུབ་འབྲས་་་་་
ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་གང་ལེགས་བྱས་པ་དང་།
ཀྲུང་གོར་དབུལ་ཕོངས་ཉུང་གཏོང་དང་དཔལ་འབྱོར་དང་།
སྤྱི་ཚོགས།རིག་གནས།ཁེ་དབང་སོགས་ལ་སྐུལ་འདེད་་་་་་
གཏོང་བའི་ཐད་ཐོབ་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་དོན་སྙིང་གལ་་་་་་་་
ཆེན་ལྡན་པ།རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཐུན་མོང་ཐོག་འཕེལ་རྒྱས་་་་་་་་
ཡར་ཐོན་ཡོང་ཆེད་ལེགས་སྐྱེས་གལ་ཆེན་ཕུལ་བའི་ངོས་་་་་་་་
འཛིན་བཅས་བྱས་པ་རེད།ཀྲུང་གོའི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པས་་་་་
ཕྱོགས་ཁག་དང་མཉམ་དུ་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་གླེང་མོལ་་་་་
དང་སྤེལ་རེས་གནང་བ་རེད།ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཉུང་་་་་
ཤས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་ལ་ཁ་གཡར་་་
ནས་རང་རྒྱལ་ལ་དོན་མེད་སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་པར།སྐུ་་་་་་་་
ཚབ་ཚོགས་པས་དོན་དངོས་དང་གཞི་འཛིན་ས་མང་པོ་་་་་་་་
དྲངས་ནས་དྲང་ནན་གྱི་དགག་རྒྱག་ནན་པོ་བྱས་པ་དང་།
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་ཁ་གཡར་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ནང་་་་་་
སྲིད་ལ་ཐེ་ཇུས་བྱས་པ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་བདག་དབང་དང་་་

མངའ་ཁོངས་ཆ་ཚང་ལ་གནོད་འཚེ་བཏང་བར་ངོ་རྒོལ་་་་་་་་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་རེད།ཤང་ཀང་དང་ཨའོ་མོན་་་་་་་་
དམིགས་བསལ་སྲིད་འཛིན་ཁུལ་སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་
ཀྱང་འབྲེལ་ཡོད་གནད་དོན་ལ་ལན་བཏབ་པ་རེད།གྲོས་་་་་
ཞིབ་མཇུག་འགྲིལ་རྗེས།ཚོགས་ར་ཡོངས་ནས་སྤྲོ་སེམས་་་་་་
འཁོལ་བའི་ཐལ་མོའི་རྡེབ་སྒྲ་གྲགས་ཤིང་།འཕེལ་རྒྱས་་་་་་་་
འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐུ་་་་
ཚབ་མང་པོས་ཀྲུང་གོའི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པར་རྟེན་འབྲེལ་་་་་་་་
ཞུས་པ་རེད།
འབྲེལ་ཡོད་གྲོས་ཞིབ་ཀྱི་སྙན་ཞུ་ཚེས་9ཉིན་འཚོག་་་་་་་་
རྒྱུའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལས་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚང་་་་
འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་གྲོས་འཆམ་བྱ་རྒྱུར་ཕུལ་རྒྱུ་རེད།
གྲོས་ཞིབ་བྱེད་རིང་།རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་གསར་་
འགྱུར་གཞུང་དོན་ཁང་དང་རི་ནེ་ཝར་བཅའ་སྡོད་སྐུ་ཚབ་་་་
ཚོགས་པས“དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་འགྲོ་བ་མིའི་་་
ཐོབ་ཐང་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས”ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་ཐུན་མོང་་་
ཐོག་གཉེར་བ་རེད།རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་་་་་་་
ཐང་གི་གྲོས་ཞིབ་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་མཁན་ཀྲུང་གོའི་་་་་་་་་
འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་ཚོགས་རྩ་འཛུགས་དང་ཚོགས་པས་ཀྱང
“ཀྲུང་གོའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་ཡར་རྒྱས”དང“ཀྲུང་གོའི་དམངས་ཁྲོད་རྩ་་་་
འཛུགས་འཕེལ་རྒྱས”སོགས་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་ཞོར་་་་་་་་
ཚོགས་འཚོགས་པ་རེད།
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་འགྲོ་བ་་་
མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གྲོས་ཞིབ་ལམ་སྲོལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་་་་་་་
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་འོས་འགན་་་་་་་
ཁུར་བ་དང་ཁས་ལེན་བསྒྲུབས་ཚུལ་ལ་དུས་བཀག་བཞིན་་་་་
གྲོས་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད།ཀྲུང་གོས་2009ལོ་དང་་་་་་་་་་་
2013ལོའི་རེས་སྐོར་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་ཞིབ་ནང་་་་་་་་་་་་
ཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
（ཚེ་ཁོས་བསྒྱུར།པ་ཚེ་དང་ཚེ་ཁོས་ཞུས）

རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གྲུབ་འབྲས་ལ་ཚད་མཐོའི་གདེང་འཇོག་བྱས་པ།

མེ་གླིང་དབུས་མའི་གནས་སྤོས་ཡུལ་མི་མང་དག་ཅིག་མོ་ཞི་ཁོ་གྲོང་དུ་འབྱོར་བ།
ཉེ་ཆར།མེ་གླིང་དབུས་མའི་གནས་སྤོས་ཡུལ་མི་མང་དག་ཅིག་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ངང་མོ་ཞི་ཁོའི་རྒྱལ་ས་མོ་ཞི་ཁོ་གྲོང་དུ་འབྱོར་ཞིང་།འདིར་གནས་སྐབས་ཤིག་ངལ་གསོ་བརྒྱབ་རྗེས་མུ་མཐུད་བྱང་དུ་བསྐྱོད་དེ་ཨ་རིར་འགྲོ་རྒྱུ་་་་་རེད།འདི་ནི་ཟླ་11ཚེས་5ཉིན་མོ་ཞི་ཁོའི་རྒྱལ་ས་མོ་ཞི་ཁོ་གྲོང་དུ་མེ་གླིང་དབུས་མའི་གནས་སྤོས་ཡུལ་མིས་གནས་་་་་་་་་་་སྐབས་བཀོད་སྒྲིག་ས་ཚིགས་སུ་ངལ་གསོ་རྒྱག་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ།

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་་་་
རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཟླ་11ཚེས་6ཉིན་གློག་འཕྲིན་་
འབྱོར་པ་གཞིར་བཟུང་།ཀྲུང་གོས་མཉམ་་་་་་་་་་་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ལས་འཛིན་ལྷན་་་
ཚོགས་ཀྱི་རེས་སྐོར་ཀྲུའུ་ཞིའི་འགན་འཁུར་བའི་་་་་་
བྱེད་སྒོ་ཡིན་པའི་ཀྲུང་གོ་དབང་སྐྱོན་སྒྱུ་རྩལ་་་་་་་་་་་་
ཚོགས་པའི“ངའི་ཕུགས་འདུན”ཞེས་པའི་འཁྲབ་་་
སྟོན་དེ་ཚེས་6ཉིན་གྱི་དགོང་དྲོ་ཉིའུ་གཡོད་ཀྱི་ལིན་
ཁེན་ལྟེ་གནས་སུ་གཉེར་བ་རེད།
དེ་ཉིན་དགོང་དྲོ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་་་་་
སུ་རྒྱུན་སྡོད་ཀྲུང་གོའི་འཐུས་ཚབ་མཱ་ཁྲའོ་ཤུས་་་་་་་་
དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་་་་་་་་་་
སྐབས་73པའི་ཀྲུའུ་ཞི་ཨའེ་སི་ཕི་ནུའོ་ས།ཀྲུང་གོ་
དབང་སྐྱོན་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་་་་་་་་་་
འཛིན་དཔོན་གཞོན་པ་ཅཱ་ཡུང་བཅས་དང་དེ་་་་་་་་་
བཞིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་རྒྱུན་སྡོད་ཨུ་རུ་
སུ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་ཚབ་པ་དང་མཉམ་་་་་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་་་་་་་་་་
སོགས་མི་900ཙམ་གྱིས་འཁྲབ་སྟོན་ལ་བལྟས་པ་་་་
རེད།
མཱ་ཁྲའོ་ཤུས་ཀྱིས་ཤིས་ཚིག་བསྒྲོན་སྐབས་་་་་་་་་
ཀྲུང་གོའི་དབང་སྐྱོན་སྒྱུ་རྩལ་མཁས་ཅན་ནི་མེ་་་་་་་་
ཚེའི་ཕུགས་འདུན་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་་་་་་་་་་
འབད་འཐབ་པ་ཞིག་རེད།2000ལོ་ནས་བཟུང་་
ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་100ལྷག་ཙམ་གྱི་གར་སྟེགས་་་་
ཐོག་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་ཏེ་འཛམ་གླིང་གི་མི་དམངས་
ལ་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ཉམས་འགྱུར་དང་མི་གཤིས་ཀྱི་འོད་་་་
སྣང་མངོན་པར་བྱས་ཡོད།2007ལོར་མཉམ་་་་་་་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་ཚན་རིག་གསུམ་རྩ་་་་་་་་་
འཛུགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོའི་དབང་སྐྱོན་སྒྱུ་རྩལ་ཚོགས་་
པར“ཞི་བདེའི་སྒྱུ་རྩལ་མཁས་ཅན”གྱི་མཚན་སྙན་
སྤྲད་ཡོད་ལ་ཁོང་ཚོས“མིའི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ཟབ་ཏུ་
གཏོང་རྒྱུ་དོན་གཉེར་དང་།ཕན་ཚུན་བསམ་ཤེས་
ལ་སྐུལ་འདེད།ཞི་བདེའི་ཕུགས་འདུན་མངོན་་་་་་་
འགྱུར་བཅས་ཀྱི་ཐད་ཕུལ་བའི་ལེགས་སྐྱེས”ལ་་་་་་་

གཟེངས་བསྟོད་ཀྱང་བྱས་པ་རེད།འདི་ནི་མཉམ་་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་བདེ་འཇགས་ལས་འཛིན་་་
ལྷན་ཚོགས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་འཐུས་ཚབ་ཀྱིས་་་་་
འཁུར་བའི་འགན་འཁྲི་དང་འགྱུར་མེད་ཀྱི་དོན་་་་་་
གཉེར་ཞིག་རེད།དབང་སྐྱོན་སྒྱུ་རྩལ་མཁས་ཅན་་
ཚོའི་འཁྲབ་སྟོན་ལས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཚོར་སྣང་ཞིག་་་་
འབྱིན་ཐུབ་པས་དེས་བདེ་འཇགས་ལས་འཛིན་་་་་་་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་མིས་གཞོལ་བའི་འཛམ་གླིང་་
ཞི་བདེ་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་
བྱ་གཞག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ཨའེ་སི་ཕི་ནུའོ་སས་ཤིས་ཚིག་ནང་ཀྲུང་གོས་་་
བདེ་འཇགས་ལས་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རེས་སྐོར་་
ཀྲུའུ་ཞིའི་འགན་འཁུར་རིང་ད་ཐེངས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་་་་་
དེ་སྤེལ་བར་བསྔགས་བརྗོད་བྱས་ཤིང་།ཁོང་གིས་
སྐབས་འདིའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་་་་་་་་
ཆེན་ཐོག“དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཁེ་དབང”དེ་་་་་་་་
སྔོན་འགྲོའི་དོན་གནད་བདུན་གྱི་གྲས་ཤིག་ཏུ་་་་་་་་་
འཇུག་རྒྱུ་དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་
ནས་བརྗོད་ན་སྒྱུ་རྩལ་མཁས་ཅན་ནི་རིག་གནས་་་་་
ལ་བརྟེན་ནས་ལ་རྒྱ་དང་།བརྩི་འཇོགབསྟུན་་་་་་
མཁས་བཅས་བརྒྱུད་སྤྲོད་བྱེད་མཁན་མཛའ་་་་་་་་་་་
བཤེས་ཕོ་ཉ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད།
པ་ལིའི་ཞབས་བྲོའི་ལག་བརྡའི་སྙན་ངག
《ངའི་ཕུགས་འདུན》ཞེས་པའི་སྒེག་ཉམས་ཁྲོད་་་་་
འཁྲབ་སྟོན་འགོ་ཚུགས་ཤིང་།སྒྱུ་རྩལ་མཁས་ཅན་
ཚོས་སྔ་རྗེས་སུ་ཞབས་བྲོ་དང་།ཅིང་ཅུས་ཁྲང་ཞི།
གླུ་གཞས་སོགས་རྣམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་ཁྱད་་་་་
དུ་འཕགས་པའི་འཁྲབ་སྟོན་ཁྲོད་བག་ཡངས་ཤིང་་
ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་ཁེངས་པ་དང་།ནམ་ཡང་དཔའ་་་་་
མི་ཞུམ་པའི་བསམ་པའི་ཉམས་འགྱུར་མངོན་པར་་
བྱས་པས་ལྟད་མོ་བའི་ཐལ་མོའི་རྡེབ་སྒྲ་རྒྱུན་ཆད་་་་
མེད་པར་ཐོབ་ཡོད།
（པད་ཆོས་ཀྱིས་བསྒྱུར།ཚེ་སྒྲོལ་གྱིས་ཞུས）

ཀྲུང་གོས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ལས་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རེས་སྐོར་ཀྲུའུ་ཞིའི་འགན་འཁུར་བའི་བྱེད་སྒོ“ངའི་ཕུགས་འདུན”ཞེས་པའི་འཁྲབ་སྟོན་ལིན་ཁེན་ལྟེ་གནས་སུ་གཉེར་བ།

ཙན་པི་ཡའི་སྦྲང་རྩིའི་ཁེ་ལས་ཀྱིས་ནང་འདྲེན་དངོས་མང་སྟོན་ཚོགས་བརྒྱུད་ཀྲུང་གོའི་ཁྲོམ་རར་ཞུགས་རྩིས་བྱེད་པ།
ཙན་པི་ཡའི་རྒྱལ་ས་ནས་སྤྱི་ལེ་210ཙམ་ཡོད་པའི་ཀྲུང་དབྱང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཆི་པང་པ་གྲོང་ཚོར་གྲོང་མི་ཚོས་མུའུ་ཕེང་ཏེ་་་་ལྷད་མེད་སྦྲང་རྩི་ཚད་ཡོད་ཀུང་སི་དང་མཉམ་ལས་བྱས་ཏེ་སྦྲང་ནོར་བུ་གསོ་ཚགས་དང་སྦྲང་རྩི་གསོག་ཉར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།ཀུང་སིའི་དོ་དམ་པ་ཧྥུའུ་ལུའེ་ཏེ་ལི་ཁེ·ཆའོ་མུའུ་པས་ཉེ་ཆར་ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་གི་གསར་འགོད་པར་ཀུང་སིས་ཀྲུང་གོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འདྲེན་དངོས་མང་སྟོན་ཚོགས་སྐབས་དང་པོར་ཞུགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་གོ་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཀྲུང་གོའི་་་་་་་འཛད་སྤྱོད་པར་ཙན་པི་ཡའི་སྤུས་ལེགས་སྦྲང་རྩི་འོས་སྦྱོར་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད།འདི་ནི་ཙན་པི་ཡ་ཀྲུང་་་་་་་དབྱང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྟེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁཱ་པུའུ་ཝུའེ་རུ་མུའུ་ཕེང་ཏེ་ལྷད་མེད་སྦྲང་རྩི་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིའི་ལས་མིས་ཁོང་ཚོའི་ཐོན་་་རྫས་སྟོན་བཞིན་པ།

“ལོ་རྒྱུས་ཡིད་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཞི་བདེར་་་་་་་་་་་་
གཅེས་སྤྲས་བྱེད——དམག་ཆེན་དང་པོའི་ཀྲུང་གོའི་བཟོ་པའི་ལོ་་་
རྒྱུས་དཔྱད་གཞིའི་པར་རིས་འགྲེམས་སྟོན”ཚེས་6ཉིན་དབྱིན་ཇིའི་་་་་
ལོན་ཏོན་དུ་གཉེར་ཞིང་།དབྱིན་ཇིར་བཅའ་སྡོད་ཀྲུང་གོའི་གཞུང་་་་་
ཚབ་ཆེ་མོ་ཁང་གི་དཔོན་རིགས་དང་།ཧྲན་ཏུང་ཞིང་ཆེན་སྲིད་་་་་་་་་་་
གཞུང་གི་འཐུས་མི།དམག་ཆེན་དང་པོའི་ཀྲུང་གོའི་བཟོ་པའི་སྒར་་་་་
གྱི་དམག་དཔོན་གྱི་རྒྱུད་པ་དང་ཀྲུང་གོའི་བཟོ་པའི་རྒྱུད་པ།དབྱིན་་་་
ཇིའི་ཕྱིར་སྡོད་རང་མི་དང་ཕྱི་ཁོངས་ཀྲུང་གོ་བའི་ཚོགས་པའི་འཐུས་་་་
མི།དབྱིན་ཇིར་བྱེས་སྡོད་ཕྱིར་སྡོད་རང་མི་དང་ཕྱི་ཁོངས་ཀྲུང་གོ་བ།
ས་གནས་དེ་གའི་དམངས་ཚོགས་བཅས་ཁྱོན་མི་150ཙམ་འགོ་་་་་་་་་་་་
ཚུགས་མཛད་སྒོར་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
དབྱིན་ཇིར་བཅའ་སྡོད་ཀྲུང་གོའི་གཞུང་ཚབ་ཆེ་མོ་ཁང་གི་་་་་་་་་་་
གཞུང་ཚབ་མཱ་ཧུའེ་ཡིས་ཤིས་ཚིག་བརྗོད་སྐབས།དམག་ཆེན་དང་་་་་་
པོའི་རིང་།ཀྲུང་གོའི་བཟོ་པ་ཁྲི་14དམག་ཆེན་དང་པོའི་འཐབ་ས་་་་་
ནུབ་མའི་གཡུལ་སར་ཡོང་ནས་དམག་འཁྲུག་མཇུག་སྒྲིལ་ཆེད་སུབ་་་་་་
ཐབས་མེད་པའི་ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་བ་རེད།ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།
དམག་ཆེན་དང་པོའི་ཀྲུང་གོའི་བཟོ་པའི་ལེགས་སྐྱེས་ལ་དབྱིན་ཇིའི་་་་་
གཙོ་རྒྱུན་སྤྱི་ཚོགས་དང་ལས་རིགས་ཁག་གི་མི་སྣས་རྒྱུས་ལོན་དང་་་་་་་་
མཐོང་ཆེན་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་རེད།
ཧྲན་ཏུང་ཞིང་ཆེན་ཕྱིར་སྡོད་རང་མིའི་ལས་དོན་གྱི་འཐུས་མི་་་་་་་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཧྲན་ཏུང་ཞིང་ཆེན་སྲིད་གཞུང་གི་ཕྱི་དོན་་་་་་་་་
གཞུང་དོན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་ཝུའུ་ཀོན་གྱིས།དམག་ཆེན་་་་་
དང་པོའི་ཀྲུང་གོའི་བཟོ་པའི་ཡོང་ཁུངས་ཞིང་ཆེན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་་་་
ཆ་ནས། ཧྲན་ཏུང་གིས་ཀྲུང་གོའི་བཟོ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞི་སྔོག་་་་
འདོན་གཏིང་ཟབ་དང་འཚོལ་བསྡུ་རྒྱ་ཁྱབ་བྱས་ཡོད།ཐེངས་འདིར་་
འགྲེམས་སྟོན་བྱས་པའི་པར་རིས་200ལྷག་གི་ཁྲོད་མང་ཆེ་བ་་ཐེངས་་
དང་པོ་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་པ་ཡིན་ལ།འདི་དག་གིས་ཡིད་སྐྱོ་ཞིང་་་་
བརྗིད་ཉམས་ལྡན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་མཚོན་གྱི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་་་་་་་་་
རེད།
ཐེངས་འདིའི་འགྲེམས་སྟོན་ནི་ཧྲན་ཏུང་ཞིང་ཆེན་སྲིད་གཞུང་་་་་
གི་ཕྱིར་སྡོད་རང་མིའི་ལས་དོན་གཞུང་དོན་ཁང་གིས་གཙོ་གཉེར་་་་་་་་་
བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་ཕྱིར་སྡོད་རང་མིའི་ལས་དོན་་
གཞུང་དོན་ཁང་དང་དབྱིན་ཇིར་བཅའ་སྡོད་ཀྲུང་གོའི་གཞུང་ཚབ་ཆེ་
མོ་ཁང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཡོད།འགོ་ཚུགས་མཛད་སྒོ་འཚོགས་རྗེས།
གཙོ་གཉེར་ཕྱོགས་ཀྱིས“ལོ་རྒྱུས་ཡིད་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་པར་བྱས་་་་་་་
ནས་ཞི་བདེར་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་——དམག་ཆེན་དང་པོའི་ཀྲུང་་་་་་
གོའི་བཟོ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞིའི་པར་རིས་འགྲེམས་སྟོན”གྱི་་་་་་་་་་་
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཡང་འཚོག་པ་རེད།
འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ལོན་ཏོན་ནས་ཟླ་11
ཚེས་6ཉིན་འབྱོར་པའི་གློག་འཕྲིན།
(དམ་ཆོས་མི་ཕམ་གྱིས་བསྒྱུར།མཚམས་གཅོད་ཀྱིས་ཞུས)

ལོ་རྒྱུས་ཡིད་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་ནས་
ཞི་བདེར་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པ།
——དམག་ཆེན་དང་པོའི་ཀྲུང་གོའི་བཟོ་པའི་ལོ་རྒྱུས་
དཔྱད་གཞིའི་པར་རིས་འགྲེམས་སྟོན་དབྱིན་ཇིར་གཉེར་བ།

ཀྲུང་གོའི་གློག་རྡུལ་ཤོག་སྦག་རྒྱ་གར་གྱི་གློག་སྒྲོན་དུས་ཆེན་རིང་བྲིན་ཁ་རྒྱུག་པ།
⇑ ཟླ་11ཚེས་7ཉིན་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་དུས་ཆེན་ཏེ།གློག་སྒྲོན་དུས་ཆེན་ཡིན་པ་དང་ཤོག་སྦག་སྤོར་རྒྱུ་ནི་་་་་་གློག་སྒྲོན་དུས་ཆེན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བའི་བྱེད་སྒོའི་བཀྲག་མདངས་འཚེར་ས་ཞིག་རེད།རྡི་ལི་གསར་པའི་ཟླ་འོད་ཁྲོམ་་རར་དེ་སྔ་བྲིན་ཁ་རྒྱུག་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཤོག་སྦག་བྲིན་པོ་མེད་པར་ཀྲུང་གོ་ནས་ཐོན་པའི་གློག་རྡུལ་ཤོག་སྦག་བྲིན་ཁ་ཧ་་ཅང་རྒྱུག་པོ་ཡོད་པ་རེད།འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་རྡི་ལི་གསར་པའི་ཟླ་འོད་ཁྲོམ་རར་ཚོང་དུད་ཅིག་གིས་ཀྲུང་གོ་ནས་་ཐོན་པའི་གློག་རྡུལ་ཤོག་སྦག་སྟོན་བཞིན་པ།

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་གྲོང་ཁྱེར་ལོན་་་་་་་
ཏོན་ནས་ཟླ་11ཚེས་5ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་་་་་་་
གསལ། འཛམ་གླིང་ཡུལ་སྐོར་ཚོང་འདུས་སྐབས་སོ་་་
བརྒྱད་པ་ཚེས་5ཉིན་དབྱིན་ཇིའི་ལོན་ཏོན་དུ་འགོ་་་་་་་
ཚུགས་པས།ཀྲུང་གོའི་རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་་་་་་་
པུས་པེ་ཅིང་དང་།ཀོང་ཤིས།ཉིང་ཞ།མཚོ་སྔོན་་་་་
སོགས་ཞིང་ཆེན་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དང་གྲོང་ཁྱེར་་
19ཡི་ཚན་པ་50ལྷག་ཞུགས་རྒྱུའི་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་་
པར་ཡུལ་སྐོར་ལས་རིགས་དང་དམངས་ཚོགས་ཀྱི་དོ་་
ཁུར་རྒྱ་ཁྱབ་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད།
མོ་ཞི་ཁོ་ནས་ཡིན་པའི་ཀྲ་ཁེ·ཆེ་ལཱ་ཉི་ཆིས་ཀྲུང་་་
གོའི་འགྲེམས་སྟེགས་མདུན་དུ་བློ་འདྲི་ཐེངས་མང་་་་་་་
བྱས་ཤིང་།ཁོང་གིས་ངའི་ལས་ཀ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡུལ་་་་
སྐོར་དང་ཚོགས་འདུར་ཞག་སྡོད་ཐག་གཅོད་ཇུས་་་་་་་
གཞི་མཁོ་འདོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།ད་ཆ་ཀྲུང་གོའི་ཁྲོམ་་་་
རར་མཉམ་ལས་རོགས་ཟླ་འཚོལ་གྱི་ཡོད།“ང་ཀྲུང་་་
གོར་བསྐྱོད་མྱོང་མེད།པེ་ཅིང་དང་ཧང་ཀྲོའུ་སོགས་་
སུ་འགྲོ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་འདོད་འདུག”ཅེས་གསར་་་་་་་་
འགོད་པར་བརྗོད་པ་རེད།
དབྱིན་ཇིར་བཅའ་སྡོད་ཀྲུང་གོའི་གཞུང་ཚབ་ཆེ་་
མོ་རིག་གནས་ཁྲུའི་ཀུང་ཚན་ཞང་ཞའོ་ཝེས“རིག་་་་་་་་

གནས་ཀྱི་ནང་དོན་ལྡན་པའི་ཡུལ་སྐོར་ནི་རྒྱུན་མཐུད་
ཆོག་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་སྐོར་ཡིན།ཀྲུང་གོ་ནི་་་་་
ཡུལ་སྐོར་དང་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་་་་་་
ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལེགས་ཆ་གཉིས་ལྡན་ཡོད།ད་
ཐེངས་ཀྲུང་གོའི་དབུས་ནུབ་ས་ཁུལ་གྱིས་མཉམ་་་་་་་་་་་
འབྲེལ་ཚོགས་སྒྲིག་བྱས་ནས་འགྲེམས་སྟོན་ནང་་་་་་་་་་་་
ཞུགས་པ་དེས།ཀྲུང་གོའི་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་རྫས་ཀྱི་ལོ་་་་་
རྒྱུས་སྲོལ་རྒྱུན་དང་མི་རིགས་མང་པོའི་རིག་གནས་ཀྱི་
བཀྲག་མདངས་འཚེར་ས་སྔོག་འདོན་དང་འགྲེམས་་་་
སྟོན་བྱས་ཡོད”ཅེས་བརྗོད་པ་རེད།
བསྡོམས་རྩིས་བརྒྱབ་པར་གཞིགས་ན།ན་ནིང་་་
གི་ལོན་ཏོན་འཛམ་གླིང་ཡུལ་སྐོར་ཚོང་འདུས་ཐོག་་་་་་
ཁྱོན་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་ཁུལ་180ལྷག་ཞུགས་ནས།
འདོད་འདུན་གན་རྒྱ་དབྱིན་སྒོར་དུང་ཕྱུར་30（མི་་་་་
དམངས་ཤོག་སྒོར་དུང་ཕྱུར་270ཙམ）ལྷག་ཙམ་་་་་་་་
བཞག་པ་མ་ཟད། ཉོ་མཁན་3000ལྷག་གིས་ཨེ་ཤེ་་་་་
ཡའི་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་རྫས་ཉོས་པའི་ནང་ཉོ་མཁན་་་་་་་་་་
1600ཡིས་ཀྲུང་གོའི་ཐོན་རྫས་ཉོས་པས།ཨེ་ཤེ་ཡའི་
ཨང་གཉིས་པ་ཡིན་པ་རེད།(དམ་ཆོས་མི་ཕམ་གྱིས་་་
བསྒྱུར་། མཚམས་གཅོད་ཀྱིས་ཞུས)

ལོན་ཏོན་གྱི་འཛམ་གླིང་ཡུལ་སྐོར་ཚོང་འདུས་འགོ་ཚུགས་པ།